

S. C. R. Arrate, Eibarkoak euskal-alfabetatzeak eratu nahi ditu otsailean eta hortarako gure babeska eskatzen du. Onzat hartu da.

Baztarrika jaunaren karta bat. Gasteizko billera otsailaren 23-an, igandea, goizeko 11,30-etan izango dala. Arabako Diputazioko presidenteari idatzi zaio egun hortarako toki eskaria eginaz.

Biltzarra luze dijoalako, zenbait gauza urrengorako utzi dira.

José Luis Alvarez «Txillardegi»-ri, «Txomin Agirre» izeneko nobela saria bazkalondoan ematea erabagi da.

José Luis Lizundia izendatzen da idazkari ordezko.

Ohi dan otoitzarekin bukatu da biltzarra.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1969 - II - 23

Gasteiz-en, Arabako Museoa, 1969-ko otsailaren 23-an, goizeko hamaika t'erdietan.

Bildu dira: M. Lekuona buru, Arrue, Erkiaga, A. Damaso Intza-koa, Irigaray, Labayen eta Villasante euskaltzainak; Akesolo, Alzola Gerediaga, Aresti, R. Arregi, Baztarrika, Beobide, Berrojalbiz, Berrondo, Berrueta, Etxaniz, Etxenagusia, Garmendia (Jon), Gereño, Lizundia, López de Gereño, Oleaga, Oñatibia, Oregi Saizarbitoria, Santamaría, Sarasola, Zatarain, Zugasti euskaltzain laguntzaileak, San Martín idazkari dala.

Odon Apraiz, Irigoyen, Satrustegi eta Olaizola jaunak ezin etorria adierazi dute.

Ohi dan otoitzarekin hasi da biltzarra.

Urtarrileko agiria ontzat hartu da.

Euskaltzainburuak adierazi du, apezpikuen bileran hartu duten erabagia, Liturgia ta kristau ikasbidea euskera batuan egitea. Eta, asmo hau betetzeko lanean ari dala hortarako izendatua dan batzordea. Apezpikuak beren borondate ona erakutsi dutela, batez ere Iruñako artzapezpikoak.

Irigoyenen karta bat irakurri da, bere ezin etorria adieraziaz eta Bizkairako euskaltzain gehiago eskatuaz. Bilera gehiegi luzatu ez dedin, urrengoan euskaltzainen artean erabakitzeke utzi da.

Joakin Olaizola-ren karta eta Bilbon ateratzen duen «Baserria» izeneko aldizkariaren zenbait ale. Aldizkari hau nekazaritzari buruzkoa da eta euskera aldetik Euskaltzaindiaren aburura utzi nahi du. Lehendik ezagutzen duten euskaltzainen iritzian oso ongi ateratzen omen da euskeraren aldetik.

Erkiaga jaunak abuztutik abendura arteko kontuen berria eman du. Bilboko diru-etxeetan: egoana, 70.111,23; gehitua, 136.714,32; hurritua, 131.030,33; dagoana, 75.795,22. Donostiako diru-etxeetan egoana, 284.499,70; gehitua, 50.165,81; hurritua, 132.292,00; dagoana, 202.373,51. Beraz orain dugun guztia, 278.168,73 *pezeta*. Ondorean, har emanen xehetasun guztiak eman ditu.

Ministerio de Educación y Ciencia-ren Gabinete Técnico-rako bildu diran agiri guztien berri eman da. Oraindik zenbait elkargoz ez dituzte bialdu beren berriak, baina haieri itxaroten egon gabe lan guztiak bialtzea erabaki da, geroago jarraipenez gainerakoak bialtzeko asmuz. Bilduak hauek dira: Real Sociedad Vascongada de los Amigos del Pais-koaren berriak, Sociedad de Ciencias Naturales Aranzadi, Bilboko Euskerazaleak. Hoziez gainera Euskaltzaindiaren berriak eta lanak, eta Gipuzkoan lehen irakasketaren estudioak egiterakoan Gaur, S. C. I.-koak arkitu dituzten hizkuntzarekiko prolemak, beren estudio hortatik bereziki euskerari eta bilinguismoari buruzkoa hartuaz. Lan hauek izango dira oraingoz Ministeriora dijoaztenak.

Arantzazuko bilera lanak bizkortzeko izendatu zan batzordearen eskariz, lehenbait lehen EUSKERA-n argitaratzea komeni da lan hau. Hiztegia erdi bukatua dago baina gainerako guztia egina da, eta denbora irabazteko, lan hauek inprentan sartu behar dira. Lanok, bizkortzeko, Lizundia-ren esku uztea erabaki da inprenta lana berak eramanez, zenbakia osatzeko beharko diran gainerako lanak Iri-goyen-ek eta hortarako izendatua dan batzordeak hautatuaz.

Azkue Hiztegiaren lanak aurreratzeko orain arte egin danaren berri eman dute idazkariak eta Oregik. Lehendik lan hau aurrera eramateko izendatua dan batzordea osatzen dutenak dira: Josu Oregi, Jon Oñatibia eta Antonio Valverde eta hauetarikoren bat Mitxelena-rekin mintzatzea erabagi da. Mitxelenari bere lana gatik dagokion parte eman behar zaiola, lanik gehiena berak egin beharrezkoa izanik bidezkoa delako behar bezala ordaintzea. Hiztegi hau argitaratzeko argitaldarekin egin dezakegun tratua oinharri batzuen be-

rri eman da idazkari eta idazkari ordezekoak eratu, hortarako izendatua dan batzordeak behar diran zuzenketak eginaz geroago zabal adieraziko dana.

Lizundia idazkari-ordezkoak eman du Euskaltzaindia eraberri-tzearen asmua. Hasteko, pentsatu da: Bulegoa bera eraberritu, biblioteka antolatu, artxiboa antolatu, argitalpenen irbentarioa eta salbentarako daudenen katalogu bat, azken bi urteetako gastuak kontuan harturik aministazio memoria egin eta hura oinharri harturik aurtengo eskariak gertatu presupuestu jakin baten barnean, bitartean plan nagusiago bat estudiatu euskeraren azterketa sakon bat eratzeke (hemen idazkariak eta idazkari-ordezkoak darabiltzen asmuen berria urrengo bileran emango da), eta lan guzi honetan idazkari-ordezkoaren bete beharra zer izango dan: batzordeak koordinatzea beren lanetan lagunduaz, probintzia batzordeen mugitzea, EUSKERA-ren lana eramatea, diru bilketa eratzea, eta abar.

«Xenpelar» izeneko bertso-paper sariketarako mahaiburua izendatu da, eta hauek dira hautatuak: Pedro Berrondo, Jon Garmendia, eta Xabier Amuriza.

Kooperatibismoa eta arrantzaleen eragintza (El Cooperativismo y la promoción del Arrantzale) saria, 20.000 pezetakoa Mondragoiko Caja Laboral Popular dalakoak jarria lehenbait lehen erabakitzea eskatu da. Mahaiburuko ziran euskaltzaindiaren partetik: Fernando Artola «Bordari», Eusebio Erkiaga eta Imanol Berriatua, eta Caja Laboral Popular-en partetik: Jose Luis Iñarra, Andoni Esparza eta Felix Aldabaldetrek.

Beste gabe, bukatutzat uzten da il hontako bilera eta herriari begira egingo dan bilera irikiari eman zaio sarrera.

* * *

Mahiburuan eseri dira, euskaltzainekin batean, Pérez Etxebarria, Aranegi, Laskaray eta Botella Altube jaun arabarrak, Arabako Diputazioaren eta *R. S. V. de los Amigos del País*-en izenean etorri direnak. Diputazioko Kultura sailaren buru den Carlos Pérez Etxebarria jaunak hitz batzuek esan ditu Euskaltzaindiari ongi-etorria eman ez eta berek mugitu nahi duten Olabide izeneko elkargoaren bidez euskeraren alde zenbait on egin nahi dutela agerreraiz.

Manuel Lekuona euskaltzainburuak Araban euskerak aintzina-tik izan dituan giro eta gora-beherak adierazi ditu, San Millan de la Cogolla-ko agirietatik Olabide Biblia itzultzailea arte. Baita ere adierazi du, Odon de Apraiz jauna Arabako euskera zelakoa zenari buruz hitzalditxo bat egiteko zala, baina geixo dala, ezin etorria agertu duela.

Gabriel Aresti mintzatu da Pedro Barrutia Basagoitia (1682-1759) euskal idazle aramaioarrari buruz *Gabonetako ikuskizuna* antzerkiaren egile bezala, euskeraz ezagutzen diren teatruetarik lehenena dalarik bere eukera eta teatru teknika adierazi ditu.

A. Lino Akesolo-k beste hizaldi labur bat Jose Paulo Ulibarri Galindez (1775-1847) euskal idazle okendoarrari buruz, bere *Gutunliburua* argitaragabearen berriak, gabonkanten egile bezala eta bere egintza politikoak, karlista bezala fueroen alde egin zituen lanak eta izan zituan karguak adieraziz.

Arabaarrentzat jakingarriak izan dira bi arabar euskal idazle ezezagunen berriak. Eta honekin bakatu dira biltzarreko gora-beherak.

Euskaltzainburua
MANUEL LEKUONA

Idazkaria
JUAN SAN MARTIN

1969 - III - 28

Donostian, Gipuzkoako Diputazioan, 1969-ko epailaren 28-an, goizeko hamar t'erdietan.

Bildu dira: Manuel Lekuona buru, Jean Haritschelhar buru ordezko, Arrue, A. Damaso Intza-koa, Irigoyen, Labayen, Lafitte, Larzabal, Lojendio, eta Villasante jaun euskaltzainak; R. Arregi, Arto-la «Bordari», Barriola, Beobide, Berrojalbiz, Berrondo, Garmendia (Jon), Lizundia, Oñatibia, Saizarbitoria, Santamaria, Sarasola, Zubikaray, Zugasti, Zatarain jaun andere euskaltzain laguntzaileak, San Martin idazkari dala.

Dassance, Eppherre, Satrustegui, Baztarrika, Etxaniz, P. Mujika, Gereño, Olaizola, Oleaga eta Oregi jaunak ezin etorria adierazi dute.

Ohi dan otoitzarekin hasi da biltzarra.

Otsaileko agiria onhartu da.